N°. ~~261~~. 252 1834

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig- en Wetenschappelijk

Nieuws- Blad.

Dingsdag 4 November.

LATERE BERIGTEN DER VORIGE COURANT

Breda. — Uit Liefkenshoek schrijft men, dat in den nacht van den 24sten dezer de Scheidsdijk aan de Zuidsluis, bij een duiker of grachtsluisje, doorgebroken is, waarvan de gevolgen zijn geweest dat het water met zoo veel geweld in de gracht gedrongen en vervolgens, door een riool, in het fort gekomen is, dat men genoodzaakt was met een schuitje door het fort te varen. Bij het aanbreken van den dag moest alles, niettegenstaande den zwaren storm, onder hagel en wind, aan het werk, om dijkjes en barrikaden te maken voor het hospitaal, de magazijnen en officiers-woningen, dewijl het water nog steeds wassende was. Zoodra het water weder begon te vallen, heeft men getracht de doorbraak met aarde en stroo te digten, waarin men zoo gelukkig geslaagd is, dat dezelve bij hernieuwden aandrang de proef doorgestaan heeft. Intusschen heerscht er op het fort schaarschte aan en vrees voor gebrek aan drinkwater, alzoo de eenige put, die te gebruiken was, vol zout water geloopen is. Drinkwater wordt nu van buiten aangevoerd, doch men is bevreesd dat door winterstormen de gemeenschap afgesneden worde en aldus gebrek ontstaan zoude.

— De belgische *Moniteur* houdt het berigt, dat de engelsche gezant te Brussel, sir *Robert Adair*, eergisteren morgen naar Londen vertrokken is, en dat de gezantschaps-secretaris, sir *George Hamilton*, gedurende deszelfs afwezendheid met de zaken van het gezantschap belast is. De *Courrier* blijft bij het geven van het berigt volharden, in weerwil van 't geen de engelsche bladen gezegd hebben omtrent de ongegrondheid van het gerucht der verandering in het gezantschap te Brussel, dat gemelde gezant niet terug zou komen, maar er door iemand vervangen worden beter in staat om den invloed van het kabinet van *Lodewijk Philips* op te wegen, welke, volgens den *Courrier*, reeds zooverre ging dat het dagblad, 't welk de fransche politie te Brussel onderhield, de noodzakelijkheid zocht te betoogen van eene wijziging in sommige bepalingen der belgische constitutie welke aan het hof der Tuilerien al te democratisch toeschenen.

— De weddingschap te Spa, ll. Maandag gehouden tusschen den belgischen graaf *Cornelissen* en een Engelschman, zekere ridder *Hoy*, die aannam om in drie dagen tijds, met tien paarden, zonder rust te nemen, 400 Engelsche mijlen, of ruim 133 uren, met de laan *du Marteau* te Spa op en neder te rijden, af te leggen, is door dezen laatsten verloren; hij heeft slechts omtrent 240 mijlen kunnen afleggen en scheen ziek van vermoeijenis; het verliezen zijner weddingschap komt hem bovendien nog op 800 pond sterling te staan.

— Te Antwerpen waren gisteren genoteerd: Belg. 99; Nap. 89½; Sp. perpet. 5 pCt. 48½, 47¼; 3 pCt. 28¼, ½; Braz. 78¼.

FRANKRIJK.

Parijs, den 30sten October.

De *Moniteur* bevat heden eene koninklijke ordonnantie van gisteren gedagteekend, waarbij de demissie van den maarschalk *Gérard* wordt aangenomen, en het interim van het ministerie van oorlog aan den graaf *de Rigny* wordt opgedragen.

Het *Journal des Débats* laat zich hierover aldus uit:

» Het verzoek van ontslag van den maarschalk *Gérard* is aangenomen. Het ministerie van oorlog is *ad interim* aan den admiraal *de Rigny* opgedragen. Alle de overige ministers behouden hunne portefeuilles. Door dit besluit is het kabinet niet voltallig, doch hetzelve duidt echter aan, dat het ministerie in stand zal blijven, en het staatkundig beginsel waaronder het gevormd werd, ook de keuze zal leiden, die thans nog blijft te doen.

» Gisteren bestond er inderdaad geen kabinet. Alles was onzeker, en men kent hiervan de nadeelige gevolgen. Heden is er slechts een minister aan te vullen; dit is eene groote vordering die voor ons des te meer waarde heeft, daar wij de openbare meening gerust wenschen te stellen.

» De maarschalk *Gérard* verlaat het ministerie zonder in 't minste het regt op de algemeene achting te hebben verloren. De aanleiding tot zijn ontslag strekt hem tot eer. Zij die hem gisteren vijandig waren, mogen hem thans hulde doen; dit verwondert ons niet, wijl het de gewone loop van zaken is; doch wij, die zijn gevoelen over de gepastheid van eenen maatregel, welken wij gaarne hadden aangeraden, niet mogten deelen, die de afkondiging eener amnestie thans ontijdig rekenden, wij vooral mogen op onze beurt leedwezen betuigen, dat een der ijverigste voorstanders der monarchie, door de julij-omwenteling gevestigd, die aan militairen roem, een algemeen geacht karakter paart, het bestuur verlaat.

» Wanneer ook het besluit, waarbij het interim van het departement van oorlog aan den minister van buitenlandsche zaken wordt opgedragen, aanduidt dat de overige leden van het bewind zich den tijd hebben willen geven om rijpelijk over de moeijelijke keuze, die hen overblijft, te beraadslagen, dan vertrouwen wij dat men zich dit uitstel zal laten welgevallen, ofschoon het welligt aanleiding zal geven, dat de openbaremeening des te moeijelijker zal zijn te voldoen.”

Het is dus thans buiten eenigen twijfel dat het voorstel eener algemeene amnestie inderdaad de oorzaak was, die den maarschalk *Gérard* van het bestuur verwijderde. Volgens den *Courrier Français* zonden er dezen morgen, aan een bekend persoon depeches gezonden zijn, waarbij, even als vroeger, het voorzitterschap van den raad te gelijk met het departement van oorlog werden aangeboden.

— De feestvieringen te Valençay zijn door den moeijelijken toestand, waarin zich het bestuur bevindt, verstoord. Geen der ministers heeft zich derwaarts kunnen begeven, en de hertog *van Orleans*, die slechts voor twee dagen vertrok, wordt reeds heden avond teruggewacht.

— De commissie van het hof der pairs, die thans dagelijks vergadert, heeft op nieuw een zeventigtal der beklaagden in vrijheid doen stellen.

— De gevangenen van Mont St. Michel worden naar de omliggende plaatsen vervoerd.

— De berigten uit Madrid van den 23sten dezer vermelden, dat de koningin-regentes den vorigen dag een dekreet heeft uitgevaardigd, waarbij de goederen van alle degenen, die hunne woonplaats hebben verlaten, om zich aan de insurgenten aan te sluiten, onder geregtelijke bewaring worden gesteld, met bepaling dat de inkomsten zullen strekken om de schade, door de opstandelingen veroorzaakt, te vergoeden, de gekwetste krijgslieden of de betrekkingen der gesneuvelden te ondersteunen en eindelijk om de nationale schuld af te lossen.

De kamer van afgevaardigden heeft het gewijzigd ontwerp der finantiele wet in handen eener nieuwe commissie gesteld, die daarover nader rapport zal uitbrengen. Zij heeft voorts in hare zitting van den 20sten eene petitie goedgekeurd, waarbij men verlangt dat het reglement van inwendige orde, door het bestuur vastgesteld, door een ander uit haren eigen boezem voortkomende zal worden vervangen.

Van de Spaansche grenzen meldt het ministerieel avondblad:

» Volgens eene depeche uit Bayonne van den 28sten, bevond de generaal *Mina* zich aldaar, zoo het schijnt, volkomen hersteld. Eene deputatie van vijf Arragoneezen kwam hem de stellige verzekering geven, dat 5000 wel gewapende nationale gardes gereed waren zijne bevelen te volgen.

» Elisondo is ontzet en telt thans een garnizoen van 5000 man.

» Het bevestigt zich dat *Valdespina* en *Zavala* zijn ontslagen.”

— Heden (30 *October*) waren genoteerd: 5 pCt. kont. 106,10; op tijd 106,30; 3 pCt. kont. 78,75; op tijd 78,80; Nap. renten kont. en op tijd 96,30; Sp. perpet. 5 pCt. 46; 3 pCt. 28½; Cortes 43⅜.

NEDERLANDEN.

Breda, den 3den November.

Het Koninklijk Gezin heeft eergisteren avond een smartelijk verlies geleden. Z. K. H. Prins *Frederik*, *Willem*, *Nicolaas*, *Karel*, eenige zoon van Z. K. H. Prins *Frederik* der Nederlanden, is dien avond kwart over tien ure, voor het geweld eener hevige ongesteldheid, de gevolgen der tanden en eene bijkomende stikzinking, waardoor dezelve in den vroegen morgen van Zaturdag was aangetast geworden, bezweken. Z. K. H. Prins *Frederik*, wiens Gemalin zich op dit oogenblik nog te Berlijn bevindt, heeft het ziekbed van zijnen Zoon geen oogenblik verlaten. De vreugde die de geboorte van dezen Prins in het vorige jaar aan zijne Vorstelijke Ouders en het geheele Koninklijke Huis gebaard heeft, is dus maar al te spoedig in diepen rouw verkeerd. De jeugdige Prins was den 6den julij 1833 geboren.

Een officier van het Huis van Z. K. H. is dadelijk naar Berlijn vertrokken, om het berigt van dit treurig overlijden aan de Doorluchtige Moeder van den overledenen Prins over te brengen.

— Bij besluit van Zijne Majesteit zijn, onder anderen, benoemd: tot wethouder der stad Amsterdam, Jhr. *Deutz van Assendelft*, en tot wethouder der stad Amersfoort, *Richardus Ignatius Rijckse*.

— De vrijheer *D'Ohsson*, tegenwoordig Zweedsch gezant bij het Nederlandsche Hof, is tot buitengewoon gezant en gevolmagtigd minister te Berlijn benoemd, zijnde aan graaf *Wrangel* de waar-

neming van den post van zaakgelastigde te 's Gravenhage opgedragen, tot dat een nieuwe gezant benoemd zal zijn.

— Nadere berigten nopens de voorbeeldelooze zee-ongelukken, welke de jongste stormen hebben veroorzaakt, melden onder anderen nog het volgende:

De te [illegible] behoorende [illegible], *Charlotte* [illegible], kapitein *Nicolaas E. Frost*, met meel, van Dantzig naar [illegible], is den 24sten October het onderste boven op [illegible] van de equipagie, bestaande uit zeven man, heeft [illegible] genomen.

Kapitein *G. R. Oostra*, van Brevig te Terschelling [illegible], rapporteert, dat den 25 October, bij het inkomen der Ooster-Eems, in zijne nabijheid een galjas gezonken is, en dat hij ook [illegible] zien heeft een masteloos ten anker liggend schip (waarschijnlijk het schip *Monnikendam*, kapitein *D. H. Kramer*, van [illegible] naar Amsterdam), alsmede bij het verder naar binnen zeilen een het onderste boven drijvend platboomd vaartuig, voorts dat het voor en op de Eems vol tuigagie dreef.

Het Deensch galjas *Camilla*, kapitein *R. Rauberg*, met tarwe, van Nakskov naar Lissabon, is voor de Eems gezonken, doch het volk door een Emder haringbuis gered.

Volgens brief van Norden van den 27sten October, was in den stormnacht van den 17 op 18 dito, op de banken van Langeroog geheel verongelukt een tweedeks driemastschip; van de equipagie waren twee lijken, zonder eenig herkenningsteeken, aangespoeld, als ook eenig wrakhout van de kajuit en het overige achterschip, waaronder de spiegel, waarop de letters *J. S.*, een manshemd, gemerkt *J. Salmons*, eenige stukken braziehout en een vat porterbier, gemerkt *London*. Dienzelfden dag was op Wangeroog gestrand het schip *Amalia*, kapitein *J. H. Freese*, met hout, uit Noorwegen naar Norden, doch het volk gered. Voorts waren den 19 dito op Juist gestrand en verbrijzeld het schip *Anna*, kapitein *Old Hence*, met ballast en met eenige manufacturen, van Londen naar Brevig en Skeen, en den 24 dito de bark *Swanen*, kapitein *Hans Evensen*, met hout, van Christiania naar Antwerpen; van beide was het volk gered en van de laatste een gedeeltelijke lading aan het strand gedreven; er was men bezig een gedeelte der vloot te bergen. Op Baltrum was tusschen den 24 en 25 dito aangespoeld de bezaansmast met de vlaet en ander wrakhout van een op die banken verongelukt schip, alsmede een Hollandsche kof, vlag, tarwekoorn, en eene kist met kleeren, waarop staat *Otto Sandmann*, en de kleederen gemerkt *J. S.*

— Het werk van den Hertog *B. van Saksen Weimar Eisenach*, getiteld: *Précis de la Campagne de Java en 1811*, heeft voor een paar dagen de pers verlaten, en is bij den boekhandelaar *T. H. de Jonge*, in 's Hage, uitgegeven geworden. Wij kunnen thans als stellig opgeven, zoo als de *Militaire Spectator* zulks reeds gemeld heeft, dat [illegible] dit werk, met goedkeuring en als 't ware onder de oogen van Z. D. H. [illegible] vertalen. Ook vernemen wij, dat [illegible] deze vertolking wel heeft geliefd aan te nemen.

[illegible] is bij burgemeester en wethouders van 's Gravenhage, door den heer *Nyvarts*, directeur van den Franschen schouwburg aldaar, overgebragt de som van *drie honderd twee gulden negentig cents*, [illegible] II. [illegible] in gemelden schouwburg gegeven, ten behoeve der Hollandsche [illegible] in de jongste stormen met zoo veel moed [illegible] hebben.

— In een geacht dagblad treft men de volgende statistieke opgave aan, betrekkelijk Petersburg. De bevolking van de hoofdstad des Russischen rijks bestond, op het einde van 1833, uit 291,290 personen van het mannelijk en 138,845 van het vrouwelijk geslacht, te zamen 430,135. Van dit getal behoorden 1900 tot de geestelijkheid, 50,994 tot den adel, en 9,640 waren vreemdelingen. Op het einde van 1832 beliep de bevolking 435,486 zielen, waaronder 2,563 vreemdelingen. In 1832 zijn geboren 4,773 jongens en 4,880 meisjes, totaal 9,653. Er overleden 10,836 personen van het mannelijke en 6,245 van het vrouwelijke geslacht, te zamen 17,081. Onder deze overledenen vonden 63 hunnen dood in het water, [illegible] door overrijden, 6 door [illegible], 15 [illegible] werden door gevonden, 7 doodgeslagen, 2 personen vermoord, [illegible] en er hadden 37 zelfmoorden plaats. [illegible] in 1832 [illegible] 9,055 [illegible] In [illegible] werden 83 huizen gebouwd, waaronder 32 houten. [illegible]

— [illegible] in Frankrijk het geld- [illegible]

vaarlijke zwaarlijvigheid deswege is afgekeurd, gevende de raad tot redenen, dat hij als zoodanig ongeschikt was om bij de infanterie te dienen, en eventeel bij de kavallerie, zijnde het te vreezen dat elk paard der Fransche armee zoude bezwijken.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 31sten October.

De *Indicateur de Bordeaux* van den 27sten meldt van de Spaansche grenzen:

» Het gerucht [illegible] is thans stellig een verdichtsel, doch [illegible] dat de insurgenten dagelijks meerdere [illegible] ontwikkelen en wel gewapend zijn.

» Elizondo, waar de *typhus* regeert, werd op den 25sten door den generaal *Cordova* ontzet. Naar gewoonte, weken de opstandelingen, zonder een enkel schot te hebben gedaan, naar Etschalar.

» De insurgenten, die zich te Oyarzun bevonden, zijn op het berigt dat de generaal *Lorenzo* te Tolosa was aangekomen, en dat andere kolonnes tegen Ernani en Astigarra in aantogt waren, naar de zijde van [illegible] opgebroken.

» Don *Carlos* die zich eindelijk aan gevaren begint bloot te stellen, is insgelijks uit de positien, welke hij in de omstreken van Bilbao bezet hield, terug getrokken. Op den 20sten had hij zijn hoofdkwartier te Guernica.

» Men kan dus de berigten, die te Bayonne worden verspreid, van een gevecht in Biscaye, waarbij *Espartero* 400 man zoude verloren hebben, en van een andere niet minder belangrijke overwinning door *Zumala Carreguy* in de Borunda behaald, als verdacht beschouwen.

» De schrik voor de cholera begint aanmerkelijk te bedaren. »

— De nieuwgebouwde brug over de Seine, *le Pont du Carrousel*, werd gisteren, in tegenwoordigheid des Konings, met de meeste plegtigheid ingewijd.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 25sten October.

De Warschausche dagbladen deelen een bevelschrift van Z. M. den Keizer van Rusland mede, gedagteekend den 10 September, waarbij onderscheidene vermindeningen [illegible] aan die personen, welke deel aan den Poolschen opstand genomen hebben, waarbij bepaald wordt, alle verdere onderzoek met [illegible] ring van den oorsprong des opstands en het ontdekken van deelnemers aan denzelven, gelijk mede de vervolging [illegible] [illegible] te staken [illegible] [illegible] geregtelijk [illegible] dit bevelschrift [illegible] anderen, aan 249 [illegible] dood veroordeelde [illegible] der Prins *Adam Czartoryski*, de kolonel [illegible] van het Poolsche leger, *Skrzynecki*, de hoogleeraar *Lelewel* [illegible] vinden, de straf des doods kwijt gescholden [illegible] in eeuwigdurende verbanning uit Rusland en Polen, [illegible] dat, bijaldien dezelve immer op het grondgebied des Keizers of Koningrijks mogten terugkomen, het over hen gevelde vonnis, naar al de gestrengheid der wetten, zal uitgevoerd worden.

— Z. M. de Keizer van Rusland heeft bepaald, dat de [illegible] ning, welke van [illegible] aan de officieren van het voormalige Poolsche leger gegeven wordt, nog drie jaren zal [illegible] worden.

— Op den 20 dezer is het Poolsche stadje Opatow, in het district Sandomir, geheel bijna eene prooi der vlammen geworden.

— Dezer dagen is te Stuttgardt, in den ouderdom van 82 jaren, overleden de Wurtemburgsche staatsminister, graaf *von Wintzingerode*, kanselier der orde van het koningrijk.

— De graaf *Latour Maubourg*, Fransche gezant bij den Heiligen Stoel, is, na eene afwezigheid van verscheidene maanden, uit Napels te Rome teruggekeerd. Ook is aldaar [illegible] aangekomen de baron [illegible] gelang aldaar verwacht wordt, waar eene te zamenkomst van al de leden der familie *Rothschild* zal plaats vinden.

— Uit Munchen wordt van den 26sten october gemeld:

» Heden voormiddag heeft de Portugesche gezant [illegible] aan Z. D. den Hertog *Augustus van Leuchtenberg* den dag een [illegible] welken de [illegible] Don *Pedro* [illegible] [illegible] Hertog [illegible] [illegible] [illegible] Koningin Donna [illegible] Leuchtenberg. De onderhandelingen [illegible] men niet [illegible] de officiele [illegible]

Ook de stad Wunsiedel in Beijeren is in de laatste dagen door [illegible] brand bezocht geworden, waardoor 210 woonhuizen en 250 schuren en andere gebouwen [illegible] [illegible] de bevolking hebben [illegible] verloren.

— De stad [illegible] in Schwarzburg-Sondershausen, welke [illegible] met 2000 inwoners telt, is den 17den October voor het grootste gedeelte door brand vernield geworden. [illegible]

Don *Miguel* is in den avond van den 18den dezer te Venetien aangekomen. Men wist niet of zijn verblijf aldaar van eenigen duur zoude zijn. Volgens andere berigten uit Rome werd aldaar door zijne voorstanders verspreid, dat zijne reis de vervulling eener gelofte aan den Heiligen *Antonius van Padua* ten doel had.

De jongste berigten uit Zwitserland van den 23sten en 24sten dezer spreken voortdurend van zeer ernstige vertoogen, die door de Diplomaten gedaan, inzonderheid door den Oostenrijkschen, den heer de Bombelles, aan het thans voorzittend kanton zouden zijn gerigt, en waarin ten stelligste zoude worden verklaard, dat men in geene gemeenschap met het kantonnaal bestuur van Bern, ook wanneer dit kanton in het volgend jaar het presidium mogt voeren, zoude treden. De Pruissische gezant zoude mede bij het voorzittend kanton geprotesteerd hebben tegen het besluit van den landdag, naar hetwelk Neuenburg voortaan in de betrekkingen tot het Bondgenootschap, niet den naam van *vorstendom*, maar alleen dien van *kanton* zoude voeren.

Uit Weenen schrijft men van den 24sten dezer, dat Z. K. H. de Kroonprins van Beijeren eene reis door de Oostenrijksche staten heeft ondernomen, en zich vervolgens nog eenen geruimen tijd in de hoofdstad zal ophouden.

De Hertogin van Angoulême was naar Praag terug gekeerd. — Uit het Oosten geene officiele berigten, doch volgens bijzondere berigten zoude de opstand in Syrien nog niet geheel gedempt zijn. Men [illegible] Ibrahim-bassa en zijn vader een [illegible] gevolge heeft, dat de laatste [illegible] zoon eenige onderstand te zenden, terwijl volgens anderen de toestand van Egypte zoodanig zoude zijn, dat men ook dit land niet meer van troepen durft ontblooten.

Te Weenen waren den 2sten genoteerd: 5 pCt. metall. 99⅝; 4 pCt. 90¾; bankactien 1257½; — den 22sten 5 pCt. metall. 100; 4 pCt. 91½; loten 548¾; bankactien 1260, 60½.

De Engelsche dagbladen begonnen onlangs wederom, ofschoon als ter loops, gewag te maken van het nog te beslechten verschil tusschen Holland en Belgie. De gebeurtenissen op het schiereiland en het viervoudig verbond hadden de algemeene aandacht van dit zoo gewigtig punt afgetrokken. Het opwakkeren van deze, zoo het schijnt, vergeten zaak, doet vermoeden, dat er iets wegens het hervatten der onderhandelingen op het tapijt is, terwijl de op handen zijnde reis van prins *Talleyrand* naar Londen aan dit vermoeden nog eenigen meerderen grond van zekerheid geeft. Zou het Engelsche kabinet dan eindelijk beginnen te wanhopen aan de vervulling zijner vurigen wensch, het bankroet van Nederland, of verdeeldheid tusschen den troon en het volk? De Engelsche en ook Fransche ministeriele dagbladen hebben zich vroeger daaromtrent te duidelijk verklaard, dan dat de oorzaken der rust, waarmede men de vraag hangende geschillen heeft aangezien, aan andere beweegredenen kunnen toegeschreven worden. De maatregelen van bezuiniging, onlangs door onze regering daargesteld, de vlugheid der schutterijen, de plegtigheden en ware vaderlandlievende feestelijkheden, die daarbij [illegible], de [illegible], uitboezeming van onverbrekelijke eensgezindheid, welke men bij die gelegenheid hier te lande wederom zoo luide heeft hooren opgaan, hebben welligt het hare bijgebragt, om aan de Engelsche en Fransche bewindslieden de oogen te openen en te doen inzien, dat alle moeite en geld, tot het verkrijgen eener tegenovergestelde uitkomst, te vergeefsch aangewend zijn. Misschien ook hebben er in deze oogenblikken in het schiereiland gebeurtenissen plaats, of worden voor 't minst aldaar voorbereid, die den toestand des Franschen burgerkonings niet zouden verbeteren, en die welligt eene definitive beslissing van het grondvraagstuk, namelijk de Belgische zaken, ook voor hem meer wenschelijk maken.

Vele omstandigheden doen ons ten minste vermoeden, dat de afgebrokene onderhandelingen wederom zullen opgevat worden, en dat er in de diplomatieke kringen meerder levendigheid staat te komen.

Tot stijving van dit ons vermoeden, haalden wij zoo even den toestand van het Schiereiland aan; en deze is in de loopende oogenblikken verre van geruststellend voor den Julij-troon te zijn. Ook Engeland schijnt dit te hebben gevoeld, daar het zich bij eene mogelijke wending der zaken in Spanje, voor 't minst in Portugal, 't wat hetzelfde zegt, van deszelfs bewind verzekerd heeft. Die Engelsche invloed zal aldaar de bovenhand behouden, terwijl die van *Lodewijk Philips* op de Spaansche aangelegenheden groot gevaar loopt van geheel te niet te gaan, wanneer de revolutie-geest, zoo behoedzaam door zijne handlangers onder het Spaansche volk verspreid, eindelijk met kracht begint te werken. Van de legitieme zijde schijnt de Julij-troon in deze oogenblikken niet veel te vreezen te hebben, en al ware dit ook, nog dan zoude het welligt niet zoo gevaarlijk voor het burgerkoningschap zijn, dan eene omwenteling in Spanje, wij [illegible] liberalen. Deze schijnen dagelijks veld te winnen in de magtige [illegible], terwijl sommige berigten der gebeurtenissen [illegible] uit de tegenwoordige opstelling der troepen in de Noordelijke gewesten van Spanje, *Mina*, zich aan die partij zal aansluiten, met het voornemen, om Spanje geheel van den vreemden invloed onafhankelijk te maken en er eene geheel andere orde van zaken daar te stellen. Het bekende karakter van den generaal *Mina* zet dit vermoeden eenigen grond bij.

Dat zulk eene wending in de zaken van het Schier-eiland op de Fransche aangelegenheden zoude terugwerken, en een geheel nieuw leven geven aan de thans sluimerende partijen, waardoor zich de Julij-troon aan nieuwe gevaren zoude blootgesteld zien, dit behoeft wel geen betoog. Het nog onbesliste Belgische vraagstuk en de daaruit voortvloeijende, steeds wakende gewapende, houding des Noordsche mogendheden zouden de alsdan dreigende gevaren geenszins verminderen. Welligt ziet *Lodewijk Philips* dit in, en kan dit welligt oorzaak zijn, ter wederopneming der onderhandelingen des aangaande. Wat zijn inwendig bestuur betreft, daarin ziet men dagelijks meer en meer overeenkomst met die der mogendheden, welke de inwendige rust hunner staten, als een eerst vereischte van geluk en welvaart aanmerken. De maatregelen welke men genomen zegt, om de koninklijke garde, onder de benaming van *keurbenden* weder in het leven terug te roepen, kan daartoe als eene bijdrage worden genoemd; voor 't minst schijnt de burgerkoning zich daardoor een zekeren krachtvollen kern te willen vormen, die onder de schijnbare bedoeling, *om het lot der Fransche krijgslieden te verbeteren*, wel eene geheel andere strekking kan hebben.

De voorbeelden, welke *Lodewijk Philips* in de Noordsche mogendheden voor oogen heeft, moeten toch eindelijk zijne aandacht vestigen, en hem doen inzien, dat geen troon, geene dijnastie vastheid verkrijgen kan, dan door een krachtig beginsel van orde en wet te handhaven, en de demagogische woelingen te keeren. Die voorbeelden, vergeleken bij het lot der nieuwe gouvernementen, welke in den zoogenaamden *constitutionelen gordel* hebben plaats genomen, leeren toch sprekend genoeg, dat er geene regering mogelijk is, met de grondbeginselen, waarop de Julij-troon gegrondvest is geworden, en dat het door Frankrijk geproclameerde *regt van insurrectie* niet alleen de sedert eeuwen op gevestigde beginselen steunende troonen met vernietiging bedreigt, maar ook zelfs de nieuwe constitutionele dijnastien aan de wisselvalligheden van eenen dag, aan de driestheid en het geluk van éénen fortuinzoeker, aan het welgelukken van een schijnbaar toevalligen oploop of van een minbeduidend oproer, blootstellen.

Zoodra zulke denkbeelden bij de nu eenmaal gevestigde fransche bewindslieden, die voorzeker ook gaarne hunne winstgevende ambten willen behouden, opkomen, en deze denkbeelden moeten eenmaal bovendrijven, wordt het vermoeden niet zoo geheel ongegrond, dat de aanstaande winter nog gewigtige staatkundige resultaten, ook voor ons, kan opleveren. Wij hebben het dikwijls gezegd, en herhalen het nogmaals, de kansen welke *Lodewijk Philips* voor zich heeft, om zijne dijnastie ook voor zijne nakomelingen te vestigen, kunnen alleen hem dan voordeelig worden, wanneer hij zich aansluit aan de beginselen van het staatkundig Europeesch evenwigt, welke door de Noordsche staatkunde gehuldigd worden; wanneer hij kortom alleen zijne, en geene andere zaken behartigt, in zoo verre die niet werkelijk tot het beheer van het tegenwoordige Frankrijk betrekkelijk zijn. Wanneer de staatkundige kwestien, zoo als die van Belgie, Spanje en Portugal, aan den Franschen of Engelschen invloed onttrokken, en alleen voor de regtbank van het Europesche belang ter beslissing gebragt worden, dan kan er hoop op vrede en langdurige rust bestaan; zonder dat, geen rust noch vrede.

Worden de onderhandelingen, onze zaak betreffende, wederom opgevat, dan zal men spoedig ontwaren, of het Europeesch belang alsnu op den voorgrond staat, en zal men daar uit ook te gelijker tijd kunnen afleiden, of die onderhandelingen voor eene goede uitkomst eenige hoop opleveren.

Berigten uit het gebied van Kunsten en Nijverheid.

Koophandel en Nijverheid in Toskane en de Romeinsche Staten. — De vrijheid van handel heerscht in Toskane met onbeperkte voorregten. Dit land heeft weinig havens, maar Livorno vereenigt alle Europesche schepen, lokt er alle voortbrengselen naar toe, door den vrijdom van inkomende regten; het is eene soort van wereld-karavanserai, men snelt derwaarts, men vindt er bescherming en veiligheid. Deze stapelplaats, waar ieder zijne waren heenbrengt, verschaft koren, saffraan, groenten, zijde, olie. Toskane oogst maïs in overvloed; men vindt er [illegible] en [illegible] porfier-, marmer- en albastgroeven. Vooral komt van Volterra, over Livorno, het ruwe en bewerkte albast. Paleizen en museums verrijken zich met behulp van die groeven; maar terwijl de kunsten aan Toskane hare schatten ontleenen, zoo heeft de mode ook eene schatting van hetzelve, die van de Italiaansche strooihoeden. — De scheepvaart van

Livorno, daaronder begrepen de kustvaart van Toskane en Lucca heeft de volgende uitkomsten in 1831 opgeleverd: Er zijn uit Frankrijk binnengevallen 342 schepen, metende 11,750 ton. Livorno heeft naar Frankrijk uitgeklaard 428 schepen, metende 23,310 ton, waarvan 354 Franschen metende 12,340 ton. De handelbetrekkingen alleen van Marseille met Toskane vereischen jaarlijks omstreeks 700 vaartuigen. — De Roomsche staten verzenden veel Koren naar Frankrijk, van waar teruggevoerd wordt, gezouten visch, glaswerk, gedroogde huiden, verwstoffen en koloniale waren. De Roomsche zeehandel is zeer gering en zwak. De waarde van den invoer in 1832 te Marseille uit Toskane en den Kerkelijken Staat, bedroeg 8,291,668 franken, die van het uitgevoerde 10,330,782 franken. Veertig jaar vroeger beliep deze waarde voor die Italiaansche landen en Frankrijk beide ten hoogste elf millioen franken.

Nieuwe Russische Munt. — Er is zulk een overvloed van platina in de mijnen van den Oural, dat het Russisch gouvernement op het denkbeeld gekomen is, om er partij van te trekken en er eene munt van te laten slaan, welke het volk zal mogen weigeren aan te nemen. Die munt zal gelijke waarde hebben als drie zilveren roebels en een weinig kleiner zijn dan onze nieuwe guldens. De algemeene welvaart schijnt hierdoor grootelijks te zullen bevorderd worden.

Goedkoop Laken. — Eene zonderlinge lakenfabrijk bevindt zich bij Leeds in Engeland. De grondstoffen zijn niets anders dan oude lappen en vodden van laken, flanel en wol. Voor deze fabrijk wordt jaarlijks vijf millioen pond vodden ingevoerd. Door middel van een stoomwerktuig worden de vodden klein en bijna tot den staat van wol gebragt. Men kaardt ze, en doet er een weinig nieuwe wol bij, men spint en weeft die vreemde stoffen, en fabriceert er eindelijk eene soort van laken van, dat zoo al niet zeer sterk en zeer schoon, ten minste zeer goedkoop is.

ALLERLEI.

De zaken van de Spaansche koninginne regentesse schijnen niet zeer voordeelig te gaan, dit laat zich voor 't minst opmaken uit den toon, dien het *Journal des Débats* aanslaat. Het hoort op de tegenwoordige bevelhebbers van het Spaansche leger, dat zij de zaken van don *Carlos* zoo laten voortgaan. Alles roept om *Mina*, maar lieve hemel! wat zal men niet eens moeten zien? ... *Zumala Carreguy* zal hem toch niet in die huisselijke oogenblikken bijstaan, en hem in rust laten, als hij ziek is. *Mina* exacueert! en *Lorenzo*, die in zijne afwezendheid het bevel voert, meent wel te doen, met de raden van zijnen wel ... voor de troepen van don *Carlos*. Dit maakt het *Journal* gezend. De circulaire van den jongen Napelschen koning, is eene tweede stof tot opwelling van zijne drift, en in Polen moet de propaganda *Bertin de Vaux* & comp. ook bitter achteruitgaan, omdat het *Journal* ... eene verandering in het Engelsche ministerie, en de zekerheid die het nu heeft dat Nederland geen bankroet zal maken, dit alles komt op eens en heeft het *journal* ziek, dood ziek gemaakt. De doctrinairen weten niet waarvan het ligt, wij voor ons gelooven, dat het *journal* daarom zoo ziek als *Mina* heeft, dat het zich, even als die held, in eene ... crisis bevindt. De republikeinsch fransche bladen vermeenen, dat de Europische ... of wel het juiste milieu, aan *Mina* epicacuhanna hebben laten slikken! Maar wie heeft dan de kool voor het *journal* gestoofd? De tijd zal het ... het doet ons alleen verwonderen ... dat het deze winter nog wel eens warm houde worden!

LUCHTSCHEEPVAART.

De Fransche kolonel *Lennox*, zich zeggende uitvinder te zijn der *luchtscheepvaart*, waarvan hij onlangs eene proeve te Parijs genomen heeft, doch die ongelukkig was uitgevallen, heeft aan den kommandant der Belgische marine (!?) eenen brief geschreven, waarin hij zijne erkentenis betuigt voor de geldelijke bijdragen, van de belgische zee-officieren, ten dienste zijner onderneming ontvangen. Tevens draagt hij daarin de eerste het *luchtschip van eer* op, in het gebruik ... dat bij tot bevordering der *lucht-scheepvaart* heeft opgerigt. Dit wordt — naar ons inzien — bedenkelijk; wij die de belgische vloot (!!) zoo vast *vertuid* op de Schelde denken, moeten in het vervolg onze kijkers wel naar de lucht rigten, om tijdig genoeg de aankomst der belgische vloot aan te kondigen. Nu wij hebben het altijd gezegd, *geliefden* worden de Belgen nooit; — bekwame luchtvaarders dat is mogelijk, ten minste hebben zij reeds proeven geleverd, dat zij tamelijk goede bouwmeesters in de luchtdrifte zijn. ... die luchtige menschen!!

ERRATUM.

In ons No. 260, van 1 dezer, is, in het *Letterkundig Berigt*, de prijs van het werk *het Slot van Loevestein* door J. VAN DEN HAGE, verkeerdelijk opgegeven ... f 7,80 ... niet hooger dan *f* 7,80.

Beursprijs der Effecten, te Amsterdam.

ZATURDAG, *den 1sten November.*

NEDERLAND. pCt.	laagste koers.	hoogste koers.	koers 4 en ½ u.
Werk. Schuld 2½	52 3/8	52 9/16	52 7/16
dito dito 5	99½		
Uitgestel. dito			
Kansbill. dito.	23 1/16		
Amort. Synd. 4½	91 5/8	91 3/4	91 5/8 à 3/4
Dito dito 3½	74 5/8		
Schatkistbill. 6	100 1/8		
Oorlogslast. 5			
Leening 1831. 6			
Hand.-Maats. 4½			
FRANKRIJK.			
Ins. Grootb. 3			
ENGELAND.			
Dito p. 12 Aug. 3			
SPANJE.			
Certific. Ardoin 5	47 1/4	47 3/4	47 5/8
Dito f 1000. 3	28 1/4	29	28 3/4 à 7/8
Uitg. 3 pCt. Sch. 5	15	15 3/8	15 1/4
Cort. B. Lond. 5	45		
NAPELS.			
Certific. F. & B. 5			
Dito *Falc. & C.* 5			
Leen. Lond. R. 5			
RUSLAND.			
Obl. Hope 1798. 5	103		
Dito 1828. 5	103½		

pCt.	laagste koers.	hoogste koers.	koers 4 en ½ u.
Cert. dito 1831. 5	98 3/4	98 1/2	
Obl. te Lond. 5			
Cert. te Hamb. 5			
Ins. in Assig. 6	67 7/8		
Certific. dito. 6	68 3/4		
POLEN.			
Aand. L. fl. 300			
PRUISSEN.			
Dito dito R. 50.			
Neg. L. 1830. 4			
OOSTENRIJK.			
Aand. L. f 100. 2			
Dito dito 250. 4			
Metalliek. 5	98	98 1/4	98 1/8
Dito L. geh. 2½			
Dito. 2½			
Obl. *Goll & C.* 5			
Dito. 4			
Ween. B. act. 3			
N. Ween. Aand.	679		
DENEMARKEN.			
Leen. te Lond. 3			
BRAZILIEN.			
Dito *Rotsch.* 5	78 3/4		
GRIEKSCHE			
Dito te Lond. 5			

Ter Effecten-Societeit te Amsterdam van Zondag 2 November 1834 zijn de verhandelde fondsen tot de volgende prijzen omgezet: Binnenlandsche fondsen: Werkelijke Schuld 2½ pCt. 52½; 1°. Dec. fix 52 3/8; Kansbilletten *f* 23 à ; Buitenlandsche: Spanje Perpetuelen 5 pCt. 47 7/8, 3/4; dito Coup. 25½; Fransche Uitgestelde 15¼.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.